

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesitys vuodelle 2026

Palveluiden järjestäminen-lautakunta 30.09.2025

Sisällys

1 Sosiaali- ja terveystoimi	2
1.1 Sitovat tavoitteet	2
1.2 Toimialan talousarvioesitys verrattuna kehyspäättökseen	2
1.3 Toimialan talous	4
1.4 Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	9
1.5 Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2026–2028	9
1.6 Toimialan riskien arviointi	10
1.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut	10
1.7.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	10
1.7.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	11
1.7.3 Seurantamittarit	12
1.8 Yhteiset terveystalvelut	13
1.8.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	13
1.8.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	13
1.8.3 Seurantamittarit	14
1.9 Ikääntyneiden palvelut	15
1.9.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	15
1.9.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	15
1.9.3 Seurantamittarit	17
1.10 Erikoissairaanhoidon ohjaus	17
1.10.1 Yhteistyö perus- ja erikoissairaanhoidon välillä 2026	17
1.10.2 Seurantamittarit	17
2 Investointiosa	18
3 Henkilöstösuunnitelma	19

1 Sosiaali- ja terveystoimi

1.1 Sitovat tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimen sitovat tavoitteet vuodelle 2026 käsitellään Palveluiden järjestäminen-lautakunnassa erikseen, kun strategiatyö vuosille 2026–2029 on edennyt.

1.2 Toimialan talousarvioesitys verrattuna kehyspäätökseen

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala on valmistellut talousarvioesityksen vuodelle 2026 aluehallituksen 12.6.2025 (§147) päättämän kehyksen pohjalta. Kehys ei sisällä sisäisiä eriä, joten tässä kappaleessa verrataan talousarvioesityksen ulkoisia eriä aluehallituksen vahvistamaan kehykseen.

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	32 815	38 495	37 019	39 788	39 259	38 476	-783
Myyntituotot - Försäljninginkomster	5 857	9 818	7 387	9 640	9 636	9 220	-415
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	22 640	22 530	23 717	23 320	22 902	-418
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 260	1 496	1 448	1 615	1 294	-321
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 777	5 607	4 982	4 688	5 060	372
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-386 451	-411 492	-386 208	-412 935	-408 692	-424 767	-16 075
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-110 789	-116 198	-128 614	-128 232	-129 647	-134 834	-5 187
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-254 302	-268 620	-233 708	-260 484	-254 725	-262 052	-7 327
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-10 521	-9 556	-10 217	-9 948	-11 156	-1 208
Avustukset - Bidrag	-9 787	-13 694	-12 314	-11 769	-12 202	-14 241	-2 038
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-1 339	-2 457	-2 015	-2 233	-2 170	-2 484	-315
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-353 636	-372 996	-349 189	-373 148	-369 433	-386 291	-16 858

Toimialan talousarvioesityksessä erotus kehyspäätökseen on -16.858 tuhatta euroa. Syys-/lokakuussa 2025 on käynnissä tuottavuusohjelman versio 2.0, joiden toimenpiteillä on vaikutusta vuoden 2026 lopulliseen talousarvioon.

Sosiaali- ja terveystoimen johto Social- och hälsovårds ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-517	-637	-986	-416	-356	-403	-46
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-456	-619	-925	-368	-307	-360	-53
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-19	-14	-52	-40	-41	-40	1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-17	-4	-6	-5	-6	-2	4
Avustukset - Bidrag	-27	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	2	0	-3	-3	-3	-1	2
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-517	-637	-986	-416	-356	-403	-46

Sosiaali- ja terveystoimen johdon talousarvioehdotus on kehyksen mukainen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 721	12 369	11 109	11 965	11 842	11 307	-535
Myyntituotot - Försäljninginkomster	3 730	7 131	5 585	7 471	7 467	6 939	-528
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 021	2 540	1 654	1 449	1 458	1 422	-35
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 147	1 215	1 495	1 384	1 550	1 270	-281
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	1 824	1 482	2 375	1 661	1 367	1 677	310
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-104 839	-112 920	-105 077	-113 766	-110 486	-114 857	-4 372
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-38 384	-40 672	-44 568	-45 488	-47 461	-46 466	995
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-58 019	-60 088	-49 071	-57 512	-51 727	-55 485	-3 758
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 245	-1 294	-1 352	-1 160	-1 329	-1 402	-74
Avustukset - Bidrag	-7 023	-10 546	-9 793	-9 248	-9 618	-11 141	-1 522
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-167	-319	-293	-358	-350	-363	-13
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-95 118	-100 551	-93 968	-101 801	-98 644	-103 550	-4 906

Vastuualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -4.906 tuhatta euroa.

Yhteiset terveystaloudet Gemensamma hälsovårdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	7 102	7 391	7 870	7 870	7 508	-363
Myyntituotot - Försäljninginkomster	570	1 142	572	606	606	804	198
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	5 571	5 954	6 819	7 252	7 252	6 703	-549
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	90	6	0	11	11	1	-10
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	0	0	2	2	0	-2
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-58 481	-63 727	-58 096	-61 201	-60 851	-61 374	-522
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-29 796	-30 989	-37 568	-35 847	-35 630	-38 084	-2 454
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 215	-24 482	-13 513	-16 457	-16 869	-13 749	3 120
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 062	-7 446	-6 332	-8 294	-7 836	-8 927	-1 091
Avustukset - Bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-408	-811	-683	-603	-516	-613	-97
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-52 251	-56 625	-50 705	-53 331	-52 981	-53 866	-885

Vastuualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -885 tuhatta euroa.

Erikoissairaanhoito Specialiserad sjukvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-148 041	-143 594	-154 171	-154 037	-160 333	-6 295
Henkilöstökulut - Personalutgifter	0	0	-173	-174	-173	-178	-4
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-142 173	-148 041	-143 421	-153 997	-153 864	-160 155	-6 291
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-148 041	-143 594	-154 171	-154 037	-160 333	-6 295

Vastuualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -6.295 tuhatta euroa.

Ikääntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	16 864	19 024	18 519	19 952	19 547	19 661	114
Myyntituotot - Försäljninginkomster	1 558	1 545	1 230	1 563	1 563	1 477	-86
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	12 280	14 146	14 057	15 016	14 611	14 777	166
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	14	38	0	54	54	24	-30
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	3 013	3 295	3 232	3 320	3 320	3 383	63
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-80 442	-86 166	-78 456	-83 381	-82 962	-87 801	-4 840
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-42 153	-43 917	-45 380	-46 356	-46 076	-49 746	-3 671
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-32 876	-35 995	-27 652	-32 478	-32 224	-32 623	-399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 911	-1 778	-1 866	-758	-777	-824	-47
Avustukset - Bidrag	-2 737	-3 149	-2 521	-2 521	-2 584	-3 100	-516
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-765	-1 327	-1 036	-1 268	-1 300	-1 508	-208
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-63 578	-67 142	-59 937	-63 429	-63 415	-68 140	-4 725

Vastuualueen talousarvioehdotus ei yllä kehukseen, vaan toimintakate ylittää kehysten -4.725 tuhatta euroa.

1.3 Toimialan talous

Toimialan talous sisältää ulkoiset ja sisäiset erät.

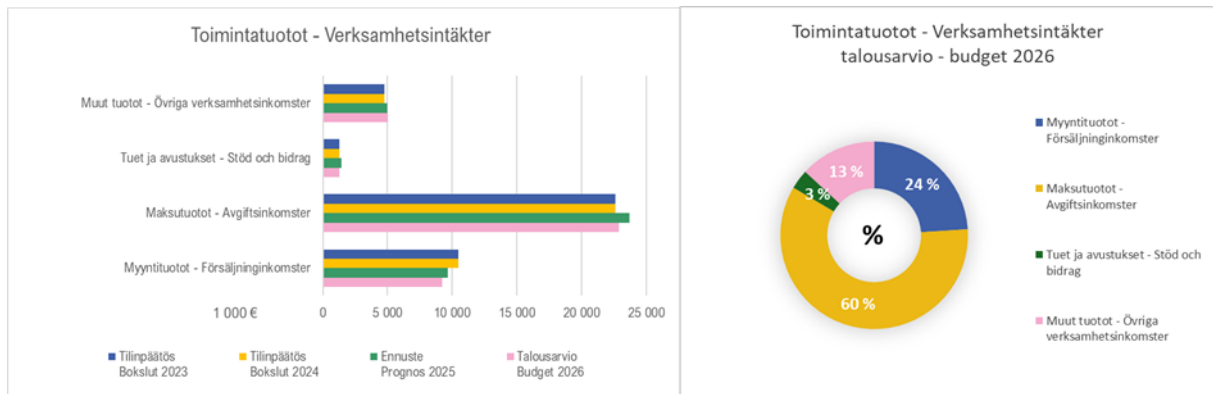
Sosiaali- ja terveys Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	33 478	39 131	39 788	38 476
Myyntituotot - Försäljninginkomster	6 520	10 453	9 640	9 220
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	22 640	23 717	22 902
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 260	1 448	1 294
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 777	4 982	5 060
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-411 477	-439 065	-439 920	-451 519
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-116 198	-128 232	-134 834
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-262 448	-278 437	-269 132	-270 221
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-10 521	-10 217	-11 156
Avustukset - Bidrag	-9 787	-13 694	-11 769	-14 241
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-18 218	-20 214	-20 570	-21 068
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-377 999	-399 934	-400 133	-413 043

Talousarvioesityksen toimintakate vuodelle 2026 on -413 miljoonaa euroa.

Syys-/lokakuussa 2025 on käynnissä tuottavuusohjelman versio 2.0, joiden toimenpiteillä on vaikutusta vuoden 2026 lopulliseen talousarvioon.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuottojen talousarvio on 38,5 miljoonaa euroa eli 0,8 miljoonaa euroa hyväksyttyä kehystä pienempi. Vuoden 2026 talousarvion mukaiset

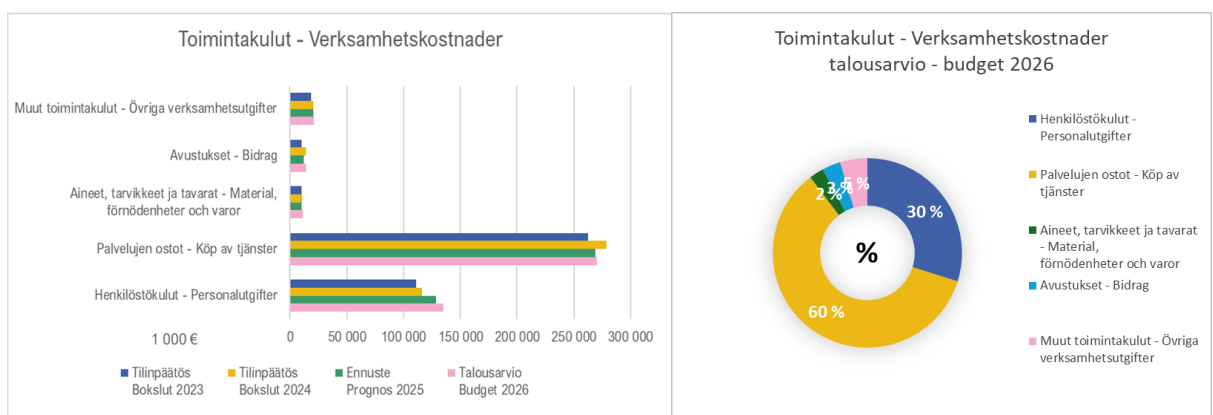
toimintatuotot ovat vuoden 2025 ennusteen mukaiset ja ovat 2 % suuremmat kuin vuoden 2024 tilinpäätös.

Toimialan toimintakulujen hyväksytty kehys on 408,7 miljoonaa euroa ja talousarvio vuodelle 2026 on 424,8 eli ylitystä hyväksyttyyn kehykseen on 16,1 miljoonaa euroa. Erikoissairaanhoidon osuus tästä on 6,5 miljoonaa euroa, Perhe- ja sosiaalipalveluiden 4,3, Yhteiset terveystalveluiden 0,5 ja Ikääntyneiden palveluiden 4,8 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2026 talousarvion toimintakuluista 31,7 prosenttia muodostuu henkilöstökuluista. Palveluostot muodostavat 61,7 prosenttia koko toimialan kuluista – erikoissairaanhoidon yksin 37,8 prosenttia kokonaiskuluista. Lisähaasteita sosiaali- ja terveystoimen talouden tasapainottamiseen tuo HUS-yhtymän asetettua kehystä suurempi palveluiden käyttö – vuonna 2024 talousarvio ylitys oli 12,7 miljoonaa euroa ja vuoden 2025 ennusteen mukaan noin 10,4 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi yhtymän alijäämistä kirjattiin 7,1 miljoonan euron kulu vuonna 2023 ja 2 miljoonaa euroa vuonna 2024. HUS-yhtymän vuoden 2025 ennusteen mukaan vuonna 2025 ei ole syntymässä alijäämää.

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy sisäisinä toimintakuluina keskitetysti tuotetut kiinteistö-, puhtaus- ja ruokapalvelut. Muilta osin talousarvioesityksen sekä tuotot että kulut ovat ulkoisia.

Sosiaali- ja terveysoimen johto Social- och hälsovård ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-558	-675	-443	-444
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-558	-675	-443	-444

Sosiaali- ja terveystoimen johdon vastuualueeseen sisältyy toimielimen hallinto. Aikaisemmin johdon alla on ollut Professiojohtaminen ja HyVä-Digi-palvelut. Professiojohtaminen lakkautettiin vuoden 2025 alussa organisaatiomuutoksen myötä ja HyVä-Digi-palvelut on siirretty Yhteisten terveyspalveluiden alle vastaanottopalveluihin. Muutoksen takia henkilöstökulut ovat hallinnossa 0,2 miljoonaa pienemmät kuin tilinpäätös 2024 ja on linjassa vuoden 2025 ennusteen kanssa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 762	12 376	11 965	11 307
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-110 749	-119 838	-121 107	-122 298
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-100 986	-107 462	-109 142	-110 990

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut sekä työikäisten palvelut.

Toimintatuottojen talousarvioesitys, 11,3 miljoonaa euroa, on 0,2 miljoonaa euroa (2 %) kuluva vuoden talousarviota suurempi ja 1,1 miljoonaa euroa pienempi kuin tilinpäätös 2024. Vuoden 2024 toimintatuotot sisältävät takautuvasti haettuja korvauksia vuodelta 2023 ja kuluva vuoden ennuste sisältää takautuvasti haettuja korvauksia vuodelta 2024. Vuodesta 2025 alkaen kotoutumisen valtionkorvauksiin osuneet leikkaukset pienentävät tuottoja työikäisten palveluissa. Vastuualueen toimintatuotot kertyvät pääasiassa päihde-, mielenterveys- ja vammaistyön asumispalveluista ja päivätoiminnasta, vammaiskuljetuspalveluista sekä kotoutuskorvauksista ja vakuutusyhtiöiden maksamista korvauksista.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toimintakulujen talousarvioesitys, 122,3 miljoonaa euroa, on 2,5 miljoonaa euroa (2 %) suurempi kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Perhe- ja sosiaalipalveluissa henkilöstön ei arvioida lisääntyvän vuonna 2026 vaan toiminnan kustannustehokkuutta lisätään palveluita kehittämällä ja tehostamalla. Vastuualueella on runsaasti lakisääteisiä tehtäviä ja palveluita, jotka tuotetaan pitkälti palvelujen ostoina. Vastuualue esittää vuoden 2026 talousarvioksi -111 miljoonaa euroa.

Yhteiset terveyspalvelut Gemensamma hälsovårdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	7 102	7 870	7 508
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-64 449	-70 174	-67 704	-67 754
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-58 219	-63 072	-59 833	-60 247

Yhteisissä terveyspalveluissa 2026 talousarviossa toimintatuotot ovat 7,5 miljoonaa euroa ja ylittävät vuoden 2024 tilinpäätöksen 5,7 prosentilla. Vuoden 2025 talousarviossa toimintakulut 61,4 miljoonaa euroa alittavat 3,7 % vuoden 2024 tilinpäätöksen ja on 0,4 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2025 ennuste.

Yhteisten terveyspalveluiden talousarviossa on vähennetty vuokratyövoiman kustannuksia, kun on onnistuttu rekrytoimaan omaa henkilöstöä. Uusi käyttöön otettavan potilastietojärjestelmän taloudelliset vaikutukset on huomioitu talousarviossa, varsinkin terveysasemapaalveluissa. Myös hoitotarvikejakelun kriteerien päivittäminen on huomioitu terveysasemapaalveluiden talousarviossa, niin että vastaavat yhteistä Uudenmaan tasoa. Suun terveydenhuollon ostopalveluihin on lisätty määrärahoja, kun anestesiassa tehtävät hoidot ovat suun terveydenhuollossa siirtymässä hyvinvointialueelle. Lääkinnällisessä kuntoutuksessa on tulossa apuvälineiden kilpailutuksia ja niiden vaikutus talouteen on huomioitu talousarviossa.

Erikoissairaanhoito Specialiserad sjukvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-148 041	-154 171	-160 333
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-148 041	-154 171	-160 333

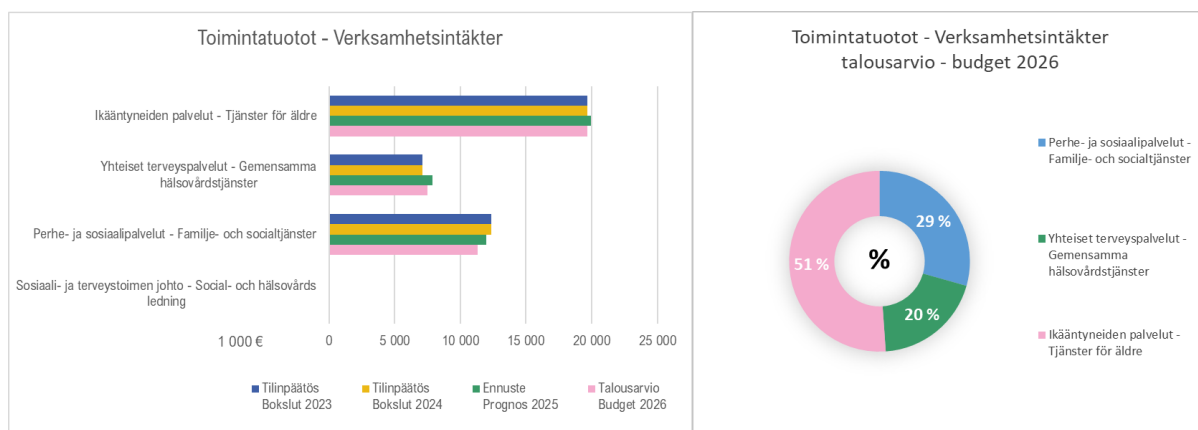
Erikoissairaanhoitoon on vuoden 2026 talousarvioon lisätty 6,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennusteeseen nähden ja on 12,3 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden 2024 tilinpäätöstoteuma.

Ikäntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 486	19 652	19 952	19 661
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-93 549	-100 337	-96 496	-100 691
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-76 063	-80 684	-76 544	-81 030

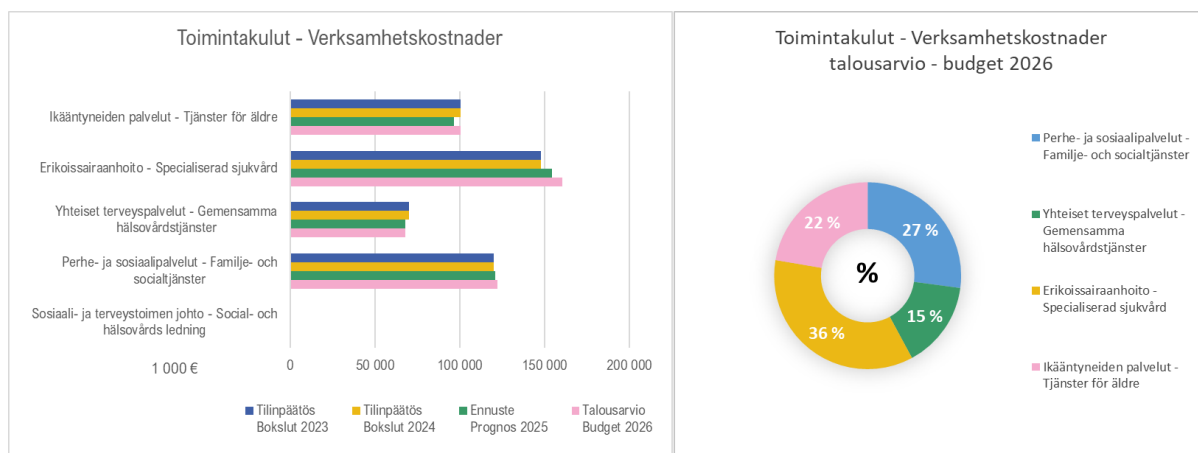
Ikäntyneiden palveluissa toimintatuotot 19,7 miljoonaa euroa on vuoden 2026 talousarviossa linjassa vuoden 2024 tilinpäätöksen kanssa. Toimintakulut 100,7 miljoonaa euroa ovat 1,9 % suuremmat kuin vuoden 2024 tilinpäätöstoteuma. Ikäntyneiden palveluiden alaisuudessa 1.5.2025 aloittanut sijaispooli vähentää vuokratyövoiman käyttöä ja talousarvioesityksessä 2026 vuokratyövoiman on varattu 3,5 miljoonaa euroa.

Vuokratyövoiman käytettiin vuonna 2024 10,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2025 ennusteen mukaan käyttö vuonna 2025 on 5,7 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen 2026 talousarvion toimintatuotot alittuvat perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä yhteisissä terveystoimen palveluissa noin 0,7 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennusteesta ja ylittyy 0,2 miljoonaa euroa ikääntyneiden palveluissa. Toimintatuotoista 51 % kertyy ikääntyneiden palveluista, 29 % perhe- ja sosiaalipalveluista ja loput 20 % yhteisistä terveystoimen palveluista.

Toimintakulujen 2026 talousarvio on 11,6 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2025 ennuste. Perhe- ja sosiaalipalveluissa vuoden 2026 talousarvio on 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennustetta korkeampi, terveystoimen palveluissa (pl. erikoissairaanhoido) linjassa vuoden 2025 ennusteen kanssa, erikoissairaanhoidossa 6,2 miljoonaa ja ikääntyneiden palveluissa 4,2 miljoonaa euroa. Toimintakuluista 38 % muodostuu erikoissairaanhoidosta, 27 % perhe- ja sosiaalipalveluista, 21 % ikääntyneiden palveluista ja 14 % yhteisistä terveystoimen palveluista.

1.4 Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen perustehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveystoimen palvelut alueen asukkaille lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sidosryhmien, kuten kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen kokonaisvaltaisesti ja vaikuttavasti. HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut HUS järjestämissopimuksen perusteella.

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu lainsäädäntöön, palvelustrategiaan, palveluverkkosuunnitelmaan sekä tuottavuusohjelman painotuksiin. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toimeenpanon kehittämiskärjet määritellään vastualueiden toimintasuunnitelmissa ja eri hankkeiden avulla.

Sosiaali- ja terveysjohtaja johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintaa. Toimiala jakaantuu neljään vastuualueeseen: perhe- ja sosiaalipalveluihin, yhteisiin terveystoimen palveluihin, erikoissairaanhoidon ohjaukseen ja ikääntyneiden palveluihin.

1.5 Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2026–2028

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuottavat laadukkaita ja riittävät palvelut, jotka saavutetaan helposti ja tuotetaan kustannustehokkaasti. Digitaalisia palveluita ja tietoa hyödynnetään palveluita tuottaessa. Palveluiden painopistettä siirretään raskaammista palveluista kohti ennaltaehkäiseviä palveluja. Palveluiden tuottamisessa reunaehdot määrittävät myös lainsäädännön eri henkilöstömitoitukset ja hoitoon pääsyn määrääjät.

Tuottavuusohjelma edellyttää entistä kustannustehokkaampien palvelujen tuottamista. Palvelut tulee säästövaatimuksista huolimatta tuottaa laadukkaasti ja lakien edellyttämällä tavalla. Tavoitteena sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tuottamisessa on, että alueen asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut. Palvelujen tuotantotapaa laajennetaan esimerkiksi lisäämällä digitaalisia palveluja. Palveluja tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluna. Palveluita keskittämällä on mahdollista lisätä palveluiden yhdenmukaisuutta sekä varmuutta palvelutuotantoon.

Keskeisenä tavoitteena pidetään myös tasokasta johtamista, joka on hallittua, läpinäkyvää ja ennustettavaa. Sosiaali- ja terveystoimen arvokkaimpana resurssina on henkilöstö, jonka saatavuudesta, osaamisesta ja jaksamisesta on pidettävä huolta.

1.6 Toimialan riskien arviointi

Suurimpina riskeinä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen toiminnalle arvioidaan olevan rahoitus ja tiettyjen ammattiryhmien henkilöstön saatavuus.

Henkilöstön saatavuus on huomattavasti parantanut viimeisen vuoden aikana. Tämä näkyy suoraan hakijoiden määrässä. Tietyissä ammattiryhmissä näkyy kuitenkin edelleen saatavuuden haaste, esimerkiksi psykologeissa ja lääkäreissä. Henkilöstön saatavuuden haastetta joudutaan osittain paikkaamaan vuokrahenkilöstöllä edelleen vuonna 2026. Henkilöstön mitoitusta määrittää lainsäädäntö ja sen toteuttamista seurataan useammalta taholta tiiviisti. Vuonna 2025 sijaispooli aloitti toimintansa toukokuussa. Sijaispoolin avulla voidaan vähentää lyhyisiin sairauspoissaoloihin tarvittavan vuokrahenkilöstön määrää ja sitä kautta vähentää ylityspaineita vuokrahenkilöstön kuluissa.

Tuottavuusohjelma edellyttää palvelujen tehostamista ja tämän toteuttaminen edellyttää useampia haastavia päätöksiä palvelujen tuotantotapaan sekä osittain myös siihen, mitä ja missä sosiaali- ja terveystoimen palveluja tarjotaan. Päätökset tulee tehdä ripeästi, jotta tavoiteltavat säästöt saadaan toteutettua ennen vuoden 2026 loppua.

1.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut

1.7.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut sekä mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut (työikäisten erityispalvelut). Vastuualue esittää vuoden 2026 talousarvioksi -112 miljoonaa euroa.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintatuottojen talousarvioesitys vuodelle 2026, 11,3 miljoonaa euroa, ylittää vuoden 2025 talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla (2 %) mutta jää alle tilinpäätöksen 2024 ja ennusteen 2025 johtuen kotoutumisen valtionkorvauksiin osuneista leikkauksista, jotka astuivat voimaan 2025, ja siitä, että kuluvana vuonna on saatu takautuvasti edellisvuoden korvauksia. Vastuualueen toimintatuotot kertyvät pääasiassa päihde-, mielenterveys- ja vammaistyön asumispalveluista ja päivätoiminnasta, vammaiskuljetuspalveluista sekä kotoutuskorvauksista ja vakuutusyhtiöiden maksamista korvauksista. Toimintatuottojen osuuden maltillinen korotus on realistinen peilattaessa kuluvan vuoden talousarvioon.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toimintakulujen talousarvioesitys, 123,5 miljoonaa euroa, ylittää vuoden 2024 tilinpäätöksen toimintakulut 3,7 miljoonalla ja vuoden 2023 tilinpäätöksen 12,7 miljoonalla eurolla. Perhe- ja sosiaalipalveluissa henkilöstön ei arvioida lisääntyvän vuonna 2026 vaan toiminnan kustannustehokkuutta pyritään lisäämään palveluita kehittämällä ja

tehostamalla. Vastuualueella on runsaasti lakisääteisiä tehtäviä ja palveluita, jotka tuotetaan pitkälti palvelujen ostoina.

1.7.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Perhe- ja sosiaalipalveluissa keskeisenä tavoitteena on lakisääteisten palvelujen tuottaminen asiakkaille kustannustehokkaasti. Oman palvelutuotannon lisääminen, palvelujen vaikuttavuuden seuranta ja ostopalvelujen maltillinen käyttö ja ohjaus korostuvat toiminnassa. Toimintaa keskitetään ja yhdenmukaistetaan. Digitalisaation edistäminen kaikissa palveluissa on keskeistä ja uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton myötä tämä kehitys myös mahdollistuu entistä paremmin. Vuoden 2026 aikana suuri ponnistus palveluissa on uuden järjestelmän käyttöönotto, joka tulee vaatimaan henkilöstöltä ja johtamiselta runsaasti aikaresursseja sekä mm. kirjaamisosaamisen vahvistamista kaikkien ammattilaisten työssä.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa ehkäisevät ja varhaiset palvelut ovat keskeisiä ja niillä voidaan ehkäistä raskaiden palvelujen kuten lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon tarvetta. Sosiaalihuollon asiakasohjausta kehittämällä ja hoidonpöytäkirjojen sekä palvelujen avulla pystytään tarjoamaan ja varmistamaan oikea-aikaiset sekä oikean laajuiset palvelut. Myös matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta on tarve lisätä, jotta saadaan asiakkaille oikein mitoitettuja palveluita ja mm. alueella toimivien järjestöjen tarjoama tuki tulee paremmin esiin. Henkilöstöresursseja kohdennetaan perustason lasten ja nuorten psykososiaaliseen tukeen ja varmistetaan, että mm. terapiatakuun edellytykset toteutuvat ja erikoissairaanhoidon tarve vähenee. Kaikilla palvelutasoilla ehkäisevästä kuntouttavaan tasoon asti tärkeimpänä kehitettävänä asiana on erilaisten palvelujen yhteensovittaminen siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti mutta myös oikein mitoitettuna. Eri toimijoiden yhteistyö korostuu.

Vammaispalveluiden monialaisten palvelujen kehittäminen ja yhdenmukaisten toimintatapojen vahvistaminen jatkuu oikea-aikaisten, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden ratkaisujen varmistamiseksi. Uuden vammaispalvelulain mukaisten uusien palvelumuotojen tuottaminen kustannustehokkaasti on ensisijainen tavoite. Toimivat ja hyvin suunnitellut palvelukokonaisuudet tukevat vammaisten henkilöiden toiminnallisuutta ja itsenäisyyttä. Tavoitteena on tuottaa palvelut omaan kotiin mahdollisimman pitkään. Omaishoidontuen ja perhehoidon kehittäminen on osa kevyempien ja varhaisempien palvelujen vahvistamista. Omaishoidon tukeen on lisätty määrärahaa vuodelle 2026.

Erityisesti vammaispalvelujen tulosityksikössä palvelujen ostojen kasvu on ollut suurta uuden vammaispalvelulain voimaantulon jälkeen (1.1.2025). Kilpailutukset näiden palvelujen osalta saadaan vietyä loppuun vuoden 2026 aikana ja sopimukset solmitaan palveluntuottajien kanssa. Kustannukset erityisesti asumispalveluissa pyritään saamaan hallintaan tiukalla sopimusvalvonnalla ja arvioimalla asiakkuudet entistä tarkemmin oikeisiin palveluluokkiin. Oman tuotannon ympärivuorokautisten asumispalvelujen kustannusten suureen kasvuun ei talousarviossa varauduta, sillä mm. työvuorosuunnittelun parantamisella tavoitellaan omien

palvelujen kustannustehokkuutta. Lasten kehitysvammapalvelujen toiminnan vakiinnuttaminen ja aikuisten kehitysvammaisten asiakkaiden kuntoutussuunnitelmien ja lääkeshoidon kehittäminen ja varmistaminen hyvinvointialueella jatkuu.

Vuoden 2024 talousarviosta alkaen vammaiskuljetukset ovat budjetoituna avustuksiin ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä ne ovat palveluiden ostoissa. Tämä noin neljän miljoonan euron suuruinen vaikutus tulee ottaa huomioon palveluostojen ja avustusten taulukoituja lukuja verrattaessa tilinpäätöksen 2023 ja myöhempien vuosien välillä. Toimintakuluja arvioitaessa kokonaisuutena tämä yksityiskohta on merkityksetön.

Työikäisten palveluissa keskitytään lakisääteisten palveluiden turvaamiseen sekä yhtenäisten käytäntöjen ja tasapuolisten palvelujen luomiseen alueen asukkaille. Työikäisten palvelujen kustannusrakennetta pyritään keventämään tehostamalla avopalvelujen sekä ennalta ehkäisevien palvelujen käyttöä ja siirtämällä asiakkaita mahdollisuuksien mukaan kevyemmän tuen piiriin. Palvelujen vaikuttavuutta seurataan aktiivisesti erityisesti toimeentulotuessa, asumispalvelussa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Kuntouttavissa sosiaalipalveluissa painopistettä siirretään entistä enemmän sosiaaliseen kuntoutukseen vähentäen samalla ostopalvelujen osuutta. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen kehittäminen yli sektorirajojen jatkuu. Haittoja vähentävän työn kehittämistä jatketaan sekä yhteistyön tehostamista erityisesti osastojen kanssa, jotta ehkäistään haittaviivemaksujen sekä erityissairaanhoidon kulujen kasvua. Kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön avulla pyritään hillitsemään ostopalvelukustannusten kasvua.

1.7.3 Seurantamittarit

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toiminnan seurantamittarit:

- Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä
- Lapsiperheiden kotipalvelun saajien lukumäärä
- Kiireellisten sijoitusten lukumäärä
- Omaishoitajien lukumäärä
- Liikkumista tukevaa palvelua saavien asiakkaiden lukumäärä vammaispalveluissa
- Toimeentulotuen saajien lukumäärä työikäisten sosiaalipalveluissa
- Käyntimäärät perhesuunnittelu ja ehkäisyneuvola
- Käyntimäärät lastenneuvola
- Käyntimäärät kouluterveydenhuolto
- Käyntimäärä opiskeluterveydenhuolto

1.8 Yhteiset terveyspalvelut

1.8.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Terveyspalvelujen perustehtävänä on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä sekä hyvinvointia. Perustana tälle ovat hyvin toimivat, koko väestön saatavilla olevat ehkäisevät, korjaavat ja kuntouttavat terveyspalvelut.

Yhteisten terveyspalvelujen tulosityksiköt ovat terveysasemapaalvelut, suun terveydenhuolto, terveyskeskussairaalapalvelut ja lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Vuoden 2025 organisaatiouudistuksessa terveysasemapaalveluihin siirtyi sähköinen sosiaali- ja terveyspalvelu HyVä-Digi. Erikoissairaanhoidon ohjaus siirtyi omaksi vastuualueekseen pois terveyspalveluiden vastuualueelta.

1.8.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Terveyspalveluiden tulosityksiköiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita, yhteneväisiä ja riittäviä palveluita, jotka on tuotettu kustannustehokkaasti.

Terveysasemapaalveluiden tavoitteena on turvata asiakkaille hoitoon pääsy hoitotakuun asettamissa määräajoissa myös alle 23-vuotiailla. Etävastaanottoja pyritään lisäämään. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa kuntalaisten palvelujen saatavuus yhdenmukaisilla palveluprosesseilla koko hyvinvointialueella. Yhteisen potilastietojärjestelmän myötä on mahdollista kehittää keskitetty ajanvaraus, joka yhtenäistää ja parantaa alueen hoidon tarpeen arviointia. Omatiimi-mallin jatkokehittämisellä pyritään parantamaan hoidon jatkuvuutta. HyVä-Digin toiminnan integroimista tiiviimmin kivijalkapaalveluihin jatketaan. Kustannustehokkuuden lisäämiseksi tavoitteena on tasalaatuiset enempi keskitetyt palvelut, joka mahdollistaa vuokratyövoiman vähentämisen entisestään. Tiettyjen toimintojen ulkoistamisen mahdollisuudet selvitetään.

Suun terveydenhuollon tavoitteena on sujuva ja oikea-aikainen palvelujärjestelmä, joka mahdollistaa yhtenäisen hoitoon pääsyn hoitotakuun sisällä myös alle 23-vuotiailla. Suun terveydenhuollon palvelut pyritään vakiinnuttamaan osaksi HyVä-Digiä. Lisäksi tavoitteena on yhdenmukaiset palveluprosessit koko alueella. Yhteinen potilastietojärjestelmä mahdollistaa vielä paremmin asiakkaiden liikkumisen palveluissa yli kuntarajojen ja yhteisen ajanvarauksen käyttöönoton. Monialaista yhteistyötä lisätään myös eri tulosityksiköiden välillä esimerkiksi HyVä-Digi ja neuvolapalvelut. Terveiden edistämisen tiimissä lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Monituottajamallien mahdollisuudet selvitetään esimerkiksi erikoissairaanhoidosta siirtyvien yleisanestesiahoitojen osalta. Suun terveydenhuollossa on myös tavoitteena vähentää vuokratyövoimaa, hillitä oikomishoidon ostokustannuksia ja selvittää pystyttäisiinkö Sipoon hammashuollon palveluita keskittämään Nikkilään.

Terveyskeskussairaalapalveluiden tavoitteena on jatkaa osastojen toimintatapojen ja prosessien yhtenäistämistä ja vaihteittain ottaa omaksi toiminnaksi nyt ulkoistetut osastojen lääkäripalvelut. Lisäksi tavoitteena on jatkaa kehittämistyötä erikoissairaanhoidon, ikääntyvien palveluiden ja kuntoutuspalveluiden kanssa potilasvirtojen ohjautumiseksi oikeisiin palveluihin ja osastolta kotiutumisen nopeuttamiseksi. Tavoitteena on myös luoda kotisairaala ja liikkuvaa sairaalaa vahvistamalla koko alueella toimivat virka-ajan ulkopuoliset konsultaatiokäytännöt. Yhtenäinen potilastietojärjestelmä helpottaa muistipoliklinikan asiakkaiden liikkumista hyvinvointialueen eri toimipisteiden välillä. Lisäksi tarkoitus lisätä muistipoliklinikan etävastaanottoja. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa on tarkoitus lisätä. Terveyskeskussairaalapalveluiden tavoitteena on myös vähentää vuokratyövoiman käyttöä minimiin ja lisätä hyvinvointialueen sijaispoolin käyttöä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tavoitteena on saada asiakkaiden kuntoutusketjut entistä sujuvimiksi ja saumattomiksi. Tavoitteena on hyödyntää alueella olevaa erityisosaamista laajemmin koko alueella ja mahdollistaa näin asiakkaille oikea-aikaisempi kuntoutus. Tavoitteena on mahdollistaa asiakkaiden sujuvampi liikkuminen eri palveluissa ja toimipisteissä yhteisen potilastietojärjestelmän myötä. Etäkuntoutuksen osuutta on tarkoitus kasvattaa. Lasten kuntoutuksen digitaalisten palveluiden käyttöä on tavoitteena laajentaa. HyVä-Digin fysioterapiapalveluiden vakiinnuttamista arvioidaan vuoden 2025 pilotin perusteella. Talouden tasapainottamiseksi tulosityksikkö kilpailuttaa eri apuvälinekokonaisuuksia dynaamisen hankintajärjestelmän kautta ja valmistelee palvelusetelin käyttöön oton laajentamista.

1.8.3 Seurantamittarit

Yhteisten terveyspalvelujen toiminnan seurantamittarit:

- Terveysasemapalvelut:
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen 23 vuotta täyttäneillä
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen alle 23-vuotiailla
 - Asiakas- ja suoritemäärät
 - Hoidon jatkuvuus (COCi) lääkäreillä
 - Hoidon jatkuvuus (COCi) hoitajilla
- Suun terveydenhuolto:
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen 23 vuotta täyttäneillä
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen alle 23-vuotiailla
 - Asiakas- ja suoritemäärät
- Terveyskeskussairaalapalvelut:
 - Siirtoviivemaksujen lukumäärä
 - Keskimääräinen hoitajakson pituus terveyskeskussairaalan osastoilla
 - Keskimääräinen täyttöaste terveyskeskussairaalan osastoilla

1.9 Ikääntyneiden palvelut

1.9.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Ikääntyneiden vastuualue koostuu kolmesta tulosityksiköstä: kotona asumista tukevat palvelut, kotihoitopalvelu ja asumispalvelut. Ikääntyneiden palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Ennaltaehkäisevien, hyvinvointia ja kuntoutumista edistäviä palvelujen tavoitteena on tukea asiakkaita yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen.

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on ennaltaehkäisevien palveluiden avulla tukea asukkaiden omatoimisuutta. Asiakasohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin ja gerontologisen sosiaalityön lisäksi palveluihin kuuluu eri tukipalvelut. Kotihoitopalvelujen lähtökohtana on asiakkaan kotona-asumisen tukeminen oikea-aikaisilla ja tarpeenmukaisilla palveluilla. Asumispalvelut sisältävät ympärivuorokautisen palveluasumisen lisäksi perhehoidon palvelut ja yhteisöllistä asumista.

1.9.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Tavoitteena on tukea ikääntyneiden turvallista, osallistavaa ja mahdollisimman omatoimista arkea kevyempien palvelujen periaatteella. Ikääntyneiden kotona asumista tukevia kustannusvaikuttavia tukipalveluita vahvistetaan vastaamaan ikääntyneiden palvelutarpeeseen ja ikääntyneiden lisääntyvään määrään Itä-Uudenmaan alueella. Samalla kehitetään ennaltaehkäisevän ja etsivän vanhustyön palveluita ja saatavuutta. Laadukkaan ja yhdenmukaisen ohjauksen ja neuvonnan avulla pyritään vastaamaan 90 prosenttiin saapuneista yhteydenotoista. Laaja-alaiset palvelutarpeen arvoinnit käynnistetään lakisääteisessä määräajassa.

Vuoden 2025 aikana ikääntyneiden palveluissa jalkauduttiin yhdessä aikuissosiaalityön etsivän lähityön toimijoiden kanssa kohtaamaan tuen tarpeessa olevia ikääntyneitä. Etsivän työn toimintamallilla tavoitellaan palveluiden ulkopuolella olevia avun ja tuen tarpeessa olevia ikääntyneitä, jotka eivät eri syistä kykene itsenäisesti saavuttamaan sopivaa palvelua. Etsivän työn toimintamalli pyritään vuoden 2026 vakiinnuttamaan osaksi kotona asumisen tuen palvelukokonaisuutta.

Sijaispooli aloitti toimintansa toukokuussa 2025, kun aiemmat varahenkilöstöresurssit yhdistettiin yhdeksi alueelliseksi kokonaisuudeksi. Poolin tavoitteena on tarjota lyhytaikaisiin sijaistarpeisiin vakituista henkilöstöä kotihoitoon, asumispalveluihin sekä terveyskeskuksen osastoille. Tällä pyritään vähentämään ulkopuolisen vuokratyövoiman käyttöä ja siihen liittyviä kustannuksia. Vuonna 2026 sijaispoolin toimintaa kehitetään edelleen ja laajennetaan vastaamaan entistä paremmin hyvinvointialueen sijaistarpeita. Tavoitteena on vakiinnuttaa

poolin toiminta osaksi alueen pysyvää henkilöstörakennetta ja varmistaa sen vaikuttavuus sekä kustannustehokkuus.

Asumispalveluissa jatketaan kevyempien palvelumuotojen kehittämistä. Säännöllistä perhehoitoa on lisätty, mukaan lukien kiertävä perhehoito ja perhekotitoiminta. Perhehoitajia koulutetaan lisää vuoden 2026 aikana. Perhehoidon avulla voidaan tukea kotona asumista ja ehkäistä raskaampien palveluiden tarvetta. Vuonna 2025 aloitettua ikääntyneiden etäpäivätoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta laajennetaan edelleen.

Arviointi- ja kuntoutusyksikkö Sateenkaaren toimintamallia kehitetään systemaattisesti vuoden 2026 aikana. Kehittämistyö sisältää mallin jalkauttamisen käytännön toimintaan sekä sen syventämisen osana yksikön arkea. Tavoitteena on vahvistaa toimintamallin vaikuttavuutta ja yhtenäisyyttä eri palveluissa. Vuoden aikana kartoitetaan ja arvioidaan mahdollisuuksia laajentaa arviointi- ja kuntoutusyksikön toimintaa, mikä tukee strategista päätöksentekoa ja palveluiden kehittämistä asiakaslähtöisesti.

Vuoden 2026 aikana kehitetään uusia kevyemmän tuen palveluja ikääntyneille, joiden tuen tarve ei edellytä ympärivuorokautista palveluasumista tai sairaalahoitoa. Osana tätä kehittämistyötä käynnistetään uusi palvelumuoto: lyhytaikainen yhteisöllinen asuminen. Palvelun tarkoituksena on vastata ikääntyneiden henkilöiden tilapäisen kuntoutumisen tarpeisiin kodinomaisessa, turvallisessa ja yhteisöllisessä ympäristössä. Palvelu toimii välimuotoisena ratkaisuna terveyskeskuksen vuodeosastojen, sairaalan ja kodin välillä. Tavoitteena on asiakkaan kuntoutuminen kotiin lyhytaikaisen kuntoutusjakson jälkeen tukemalla ja vahvistamalla hänen toimintakykyään.

Vuoden 2026 aikana selvitetään mahdollisuuksia muuttaa asumispalveluiden oman tuotannon paikkoja yhteisölliseksi asumiseksi. Kartoituksen tavoitteena on tunnistaa, missä määrin nykyisiä palvelurakenteita voidaan keventää ja kehittää vastaamaan paremmin ikääntyneiden tarpeita yhteisöllisessä ja kodinomaisessa ympäristössä. Muutoksen myötä lisätään kevyempää yhteisöllistä asumista ilman merkittäviä investointeja, hyödynnetään olemassa olevaa tilakapasiteettia tehokkaammin ja vastataan kasvavaan tarpeeseen kodinomaisista, yhteisöllisyyttä tukevista asumisratkaisuksista.

Vuonna 2026 kotihoidossa vahvistetaan tiedolla johtamista hyödyntämällä RAI-arviointien tuloksia. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaat saavat oikea-aikaisia ja tarkoituksenmukaisia palveluja heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaan.

Toiminnallista tehokkuutta parannetaan keskittämällä pienimpien alueiden toimistotilat suurempiin yksiköihin. Tämä edistää tiimien välistä yhteistyötä ja mahdollistaa henkilöstöresurssien joustavamman käytön yli tiimirajojen, mikä puolestaan vähentää sijaistarvetta.

Kotihoito ottaa käyttöön resurssityökalun vuoden 2026 aikana. Työkalun avulla voidaan arvioida päivittäinen henkilöstötarve ja kohdentaa resurssit tasapainoisesti asiakastyöhön. Lisäksi työkalun avulla voidaan huomioida hoitajien ammatillinen erityisosaaminen entistä tarkemmin.

Kotihoidossa tehdään yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat tukevat kotihoidon asiakkaita kotona asumisessa tekemällä pienimuotoisia koti- ja pihatöitä, mikä osaltaan edistää ikääntyneiden arjessa selviytymistä.

1.9.3 Seurantamittarit

Ikääntyneiden palveluiden seurantamittarit:

- Asiakasohjauksen kaikista yhteydenotoista palvelutarpeen arvioon siirtyneiden asiakkaiden määrä/%
- Ikääntyneiden huoli-ilmoitusten lukumäärä
- Kotihoidon peittävyys/% (yli 75-v)
- Yhteisöllisen asumisen peittävyys/% (yli 75-v)
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen peittävyys/% (yli 75-v)
- Omaishoitajien määrä ikääntyneiden palveluissa yli 65-v

1.10 Erikoissairaanhoidon ohjaus

1.10.1 Yhteistyö perus- ja erikoissairaanhoidon välillä 2026

HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tavoitteena on jatkaa ja syventää yhteistyötä sekä alueellisesti että paikallisesti.

Uudenmaan hyvinvointialueiden ja erikoissairaanhoidon yhteisten taktisen tason segmenttiryhmiä työskentely on jatkunut säännöllisesti: Päivystyspalvelujen kehittämistyö jatkuu vuodelle 2026. Ilmaisjakelutarvikkeiden kriteereiden päivittäminen on myös tavoitteena. Kotiutusprosessien kehittämistä on jatkettu ja vuonna 2026 nostetaan kärkihankkeeksi etenkin iäkkään potilaan kotiutuminen päivystyksestä. Lisäksi jatketaan osastokapasiteetin suunnittelua, eli miten saada vuodepaikat riittämään ja vastaamaan ikääntyvän väestön tuomiin haasteisiin. Lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon porrastuksen yhdenmukaistaminen ja kehittäminen on keskiössä; työskentelyssä keskitytään myös sosiaali- ja terveystieteiden sekä erikoissairaanhoidon integraatioon eri asiakasryhmien kohdalla (muun muassa lastensuojelun vaativat palvelut).

1.10.2 Seurantamittarit

Erikoissairaanhoidon ohjauksen seurantamittarit:

- Erikoissairaanhoidon lähetettyjen lähetteen määrä
- Erikoissairaanhoidosta palautettujen lähetteen määrä
- Etävastaanottojen määrä
- Hoitojakso tuotteet
- Hoitopäivä tuotteet

- Avohoitotuotteet (ml. uusintakäyntituotteet)
- Terveyskeskuspäivystyskäynnit (HUS)

2 Investointiosa

Hyvinvointialue laatii vuosittain investointisuunnitelman seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista sekä niiden rahoituksesta. Investointeja voidaan rahoittaa tulorahoituksella, kertyneillä rahavaroilla sekä lainanottovaltuuden mukaisesti pitkäaikaisella lainalla. Aluevaltuusto hyväksyi vuosien 2026–2029 investointisuunnitelman 10.12.2024 (§102). Pienet tarkennukset on tehty vuoden 2026 investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelmaesityksen suunnitelmavuodet 2027–2028 on päivitetty vastaamaan 2027–2029 investointisuunnitelman hankkeita. Vuonna 2023 myönnetty lainanottovaltuus sisälsi asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan, jonka käyttöönotto on käynnissä ja päättynee vuoden 2027 lopussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman investoinnit Investeringar i social- och hälsovårdens delplan 1 000 €	Alkuper. Suunn. 2026	Muutettu suunn. 2026	2027	2028	2029	Yhteensä Totalt
Rakennukset - Byggnader	495		580	14 380	61 380	76 340
Laite- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier	25	25	80			105
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet - IKT och övriga immateriella tillgångar	5 550	7 100	3 500	2 600	1 300	14 500
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	6 070	7 125	4 160	16 980	62 680	90 945

Sosiaali- ja terveystoimen alkuperäisessä investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehtävät rakennusinvestoinnit suunnittelukaudelle 2026–2029 olivat 106,4 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistui 0,5 miljoonaa euroa. Muutetussa investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehtävät rakennushankkeet ovat investointikaudella 2026–2029 166,3 miljoonaa euroa.

Sipoon Söderkullaan rakennettava pelastus- ja ensihoitoasema hanke siirretään vuodelle eteenpäin ja käsitellään uudelleen vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmassa. Sipoon hammashuoltoyksikön muutostyöt eivät toteudu alkuperäisen suunnitelman mukaan. ICT investoinnit sisältävät hallinnolliset järjestelmät ja ammattilaisten sähköisiä työkaluja, johon on asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa varten päivitetty arvioidut kustannukset suunnitelmakaudelle.

Hyvinvointialueen tulee investointisuunnitelmassa esittää investointeja vastaavia sopimuksia, vaikka niitä ei käsitellä talouden suunnittelussa investointeina. Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuja investointeja vastaavia sopimuksia ovat muun muassa pitkäaikaiset toimitilojen vuokrasopimukset sekä muut sopimukset, joissa sitoudutaan useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet. Vuokrasopimukset esitetään sen vuoden investointisuunnitelmaan, kun niistä tehdään sitoumus.

Sosiaali- ja terveystoimen suunnittelukauden 2026–2029 osasuunnitelma sisältää investointeja vastaavia sopimuksia yhteensä 0,86 miljoonalla eurolla ja siitä vuoden 2026 osuus on noin 0,7 miljoonaa euroa. Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät uusia leasingsopimuksia sekä toimitiloihin kohdistuvia vuokravastuiden muutoksia.

Investointeja vastaavat sopimukset Avtal som motsvarar investeringar	Alkuper. Suunn.	Muutettu suunn.				Yhteensä Totalt
1 000 €	2026	2026	2027	2028	2029	
Rakennukset - Byggnader	5 800	2 038				2 038
Laite- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier	1 135	1 135				1 135
Vuotuinen vuokravastuiden muutos - Förändring i årliga hyresansvar	-1 778	-2 484	31	27	118	-2 308
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	5 157	689	31	27	118	865

3 Henkilöstösuunnitelma

Sosiaali- ja terveystoimen toimialalle esitetään vuodelle 2026 yhteensä 4,8 uutta virkaa ja 18 uutta toimea, yhteensä 22,8. Esitettävistä viroista ja toimista 13,8 on kokonaan uusia ja 9 on vuoden 2025 osalta ulkopuolisella hankerahoituksella rahoitettuja. Vuoteen 2025 verrattuna virkojen määrä nousisi 3,8 ja toimet vähenisivät yhdeksällä.

Lakkautettavaksi esitetään yhteensä 22 terveyskeskussairaalan osasto 1 toimia ja yksi virka. Viisi toimea esitetään siirrettäväksi kustannuspaikalta toiselle tai nimikemuutoksena ja ne sisältyvät myös lisäyksiin.

Sosiaali- ja terveystoimi	Virat	Toimet
TA2025 yhteensä	372,2	1771
TAE2026	+4,8	+18
TAE2026	-1	-27
TAE2026 yhteensä	376	1762
Muutos vuoteen 2025	+3,8	-9